

Informationstext om zoonotisk hepatit E-virus för svinskötare

Vad är zoonotiskt hepatit E-virus?

Det zoonotiska hepatit E-viruset, förkortat HEV, är ett virus som orsakar leverinfektioner, det vill säga hepatit E. HEV kan spridas mellan människor och djur, antingen direkt eller genom mat. Det (främst) zoonotiska hepatit E-viruset finns hos svin, men det har också påträffats hos vildsvin, rådjur, älg och vitsvanshjort. Viruset är vanligt förekommande runt om i världen, bland annat i Finland. I Finland är förekomsten av infektioner hos vilda djur och slaktsvin i huvudsak lägre än i andra länder. Risken att människan insjuknar i zoonotisk hepatit E är därför inte så hög, och i Finland registreras bara ett lågt antal fall varje år.

Bara en del hepatit E-virus är zoonotiska och andra kan spridas antingen bland människor eller bland vissa djurarter. Denna studie behandlar endast zoonotiska hepatit E-virus.

Var kan du smittas av det zoonotiska hepatit E-viruset?

Hepatit E-viruset utsöndras i avföringen av ett infekterat djur. För att människan skall infekteras måste virus hamna i munnen t.ex. via händerna, då man arbetar med svinen. Viruset kan också finnas i blod och organ hos svin eller vilt djur, så infektionen kan fås genom infekterad mat.

Många svinskötare möter hepatit E-viruset, eftersom de flesta svin infekteras i Finland någon gång under sitt liv. Oftast smittas svin i ung ålder, och vanligast utsöndras viruset av svin i åldern 2 till 4 månader. Infektionen orsakar emellertid inga symtom hos svin. Viruset överlever länge vid rumstemperatur.

Svinskötare kommer sannolikt att smittas direkt av svin och svingårdar, det vill säga i praktiken via avföring, urin eller blod. Från ett infekterat svin kan virus hamna i munnen eller på slemhinnorna direkt eller indirekt, till exempel genom händer eller skyddshandskar. Man kan också bli smittad om avföring eller blod hamnar i ett oskyddat sår.

Vilka symtom orsakar det zoonotiska hepatit E-viruset?

Hos människor varierar symtomens styrka vid zoonotisk hepatit E-virusinfektion, men oftast är infektionen asymtomatisk eller mild. Viruset kan orsaka inflammation i levern. I milda fall kan symtomen likna en förkylning, som åtföljs av gulfärgning av ögonvitrorna och huden, dvs ikterus, som tecken på inflammation i levern. Den drabbade tillfrisknar vanligtvis obehandlad, men symtomen kan lindras med stödande vård vid behov. Personer med nedsatt immunitet, såsom akut- och transplantationspatienter, samt de med leversjukdom, kan dock bli allvarligt sjuka. I sådana fall kan infektionen också kvarstå under en längre tid, vilket leder till leversvikt och i det allvarligaste fallet med letal utgång. De hepatitvacciner som för närvarande används i Finland eller någon annanstans i västvärlden är ej riktade mot hepatit E-virus. Hos djur är hepatit E-virusinfektionen asymtomatisk och infektion kan inte diagnostiseras visuellt i ett levande eller dött djur.

Hur kan du skydda dig mot det zoonotiska hepatit E-virus?

Eftersom infekterade svin inte kan identifieras och det inte är lönsamt att försöka utrota viruset från en svingård, kan svinskötare skydda sig mot hepatit E-viruset genom att agera hygieniskt i enlighet med allmänna smittskyddsåtgärder. Det viktigaste är att bära skyddsoverall, handskar och stövlar i svingården, vars renhet säkras genom att tvätta dem med minst +60 ° C vatten. Man bör inte heller äta i en svingård och det skulle vara bra att undvika att röra sitt ansikte medan man arbetar. Händerna ska alltid tvättas efter att skyddskläderna avlägsnats och efter svingården lämnats. Eventuella sår ska täckas med plåster och skyddshandskar ska alltid bäras vid handsår.